

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

In festo visitationis beate marie m[at]ris dei. Sermo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ver. De annūciatiōe dñica

Vade dicat in euāgelio. Quedā m' l' er d' turba. cū scdm aliq's nobilis esset q' cre- gl' a q'busdā fuisse martha. q' tamē hūilit' cū turbā sedebat. Judith. ix. Hūilit' z mā suet' p' seip' tibi placuit de p' cario. Et ps. Repperit in oratione hūilitū Vera pfecto laus est z deo grata que ex hūilitate pro- cedit. Eccl. iij. A sol' hūilit' honorat' d's.

Secūdo q' psecutio laudis fuit cū feruē- ti charitate: quod dat' intelligi per hoc q' dicit. Extollens vocē. In amore. vocis feruor: cordis notatur. Ps. Bene psallit' lite ei in vociferatione. Magnificare qn- tū potestis maior est em' omni laude: qd' recte etiam dicit' potest de virgine gloriosa

Tertio q' psumatio laudis fuit cū iustis puritate: q' dicit' illi. i. ad hōrē illi. Furta illi. j. Cor. x. Via gl'az di facite noluit q'ppe mulier ista eē de p'plo de q' d' Esa. xxx. Popul' hic labijs me honorat: cor aut' eoz longe est a me. Qd' d' dicit' ap'ls. j. Cor. xij. Psallā spū psallā z mente.

Quarta est psona cui laus data fuit scz b'ā virgo. Qu' p'cipue tangit' triplex dignitas in hoc euāgelio. p' p'pter quā venerabilis est atq' laudibilis. Prima ē: q' portauit illū q' oīa portat. Heb. j. Portansq' oīa verbo p'curis sue. Un' d' in euāgelio. B'ūs v'eter q' te por- tauit. Secūda est q' nutritiuit eū q' oīa ci- bat. Ps. Vult' oīm in te sperant dñe z tu das eētā illoz in tempore opportuno. Un' d' in euāgelio: z vbera que sūtisti. Ter- tia sequit' ex predictis ouab': vic' q' est mater eius q' ipsam fecit z portat z cibāt. Et iō dicit'. B'ūs venter q' te portauit. Quāta sit hec maternitas dignitas vide- l' iō ser. de assumptione.

Teria est psona q' laudis causam p'culit. s' psona v'ni q' in euāgelio p- ponitur nob' admirabilis p' p' pietate. Ubi notanda ē triplex pietas p'p' quā z ipe z p'go mat' ei' est laudabilis. Pri- ma pietas apparer' i mysterio incarnatio- nis q' scz venit in mundū carnē hūanam assumēs in vtero virginali. Et hoc nota- tur ibi: q' te portauit. Jo. ij. Sic de' dile- xit mundū vt filiu suum vni genitū daret. Secūda apparer' in mysterio instructōis q' scz ex pietate sua instructer' docuit mū- dū. Un' d' in euāgelio. Loquere iesu ad

turbas. Et iō. Beati q' audiunt p' b'ū del- zē. Tertia apparer' in mysterio beatificati- onis. q' ex pietate sua z misericōdia iustos be- atificat. Un' dicit' B'ri q' audiunt p' b'ū del- z custodiunt illud.

Alius sermo. Beatus v'eter

q' te portauit. Lu. xj. Venit glo- riose p' ginitis bz q'nc' p'cipua p' generosa nobilitas. Un' cantat ecclia. Re- gali ex p'genie maria exorta z resulget.

Secūda ē corp'alis formositas. B'ni. xij. Puella decora nimis: p'gog' pulcra et m' cognita viro. Cantic. iij. Lota pulcra es amica mea. Tertium est p'genialis fecun- ditas. Fuit em' sic dicit' B'ni. sine corrup- tione fecunda Esa. vij. Ecce virgo conce- pit.

Quartū est sine grauamine graui- ditas. Fuit em' (vt dicit' B'ni.) sine graui- mine grauida. Un' z in montana ascendit cū festinatione. Lu. s. Quintū ē paritū- di iocunditas. Esa. xxxv. Septimā gen- minabit sic lilium z exaltabit lerabunda- laudans.

Sextum est proli' sine v'uitas. Un' dicit' ei angel'. (Luc. j.) Qd' em' ex te n'at' scz icem: vocabit' filius dei. Septimū est ministratiois sublimitas. q' lac m'ni- strauit puero iesu dño n'ro nutriendo. Un' cantat ecclia. Ip'm regē angeloz sola p' lactabat vbera de celo pleno. De his am- pliora videre potes in sup'positis ser. mag' me in ser. de assumptōe.

In festo v'isitatiois beate marie m'it' dei. Sermo.

Benedicta tu

inf' m'lires Lu. j. B'ni. i. ser. de pentec' B'ram te dicit' oēs q' n'at' dōs genitrix dei: dña m'di: celi regē q' oib' g'niatioib' vitā z gl'iaz genuit'. In te āgel' letit'ā: iusti gl'iaz: pctōres veniā ueniūt i et' nū. Verito i te respiciūt ocl' tu- tius creature q' p' ter' i te: de te benig'ra- man' oipotēt' q' cqd' creauerat recreauit. Hec ille. Recte itaq' gl'ose p'gini d' B'ni- dicta tu i m'lierb' sue inf' m'lires. Multu- rum q'dem alique virgines sunt s'z nō ma- tres: alie matres sed nō virgines: sed b'ni-

gloriosa regina celi sola int mulieres pgo est
z mir. Ipa sola est q et genitricis dignita-
tem obtinuit z pginale pudicia no ami-
lit. Mater est in qua no cuiuscunq; s; vni
geniti dei. Verito igit sibi dicim? Bndi-
cta tu int mulieres. i. plus q; oes mulieres
Tangit aut hec singularis bndictio i eu-
gelio bod. vbi papue describunt tria my-
steria bu? singlar; bndictiois declaratiua
Primu est sacre virginis virtuosa pces-
sio vel visitatio.

Secdm est pcessionis glose comedatio.
Tertiu est commendationis gloriosa
magnificatio.

Primu mysteriu est sacre pginis p-
tuosa pcessio vel visitatio: qz dr q
erurgens maria abijt in montana
cum festinatione zc. Ubi signat q maria
erurgens ab oivirtutis impfectione: abijt
in montana. i. in altitudine pfectionis vtr-
tuose: cu festinatione: qz etiam ab instan-
tceptionis gre plenitudine habuit: qvty
q plenitudo completa e qn dei filium pce-
pit. Tunc em singulari gre plenitudine et
prium celitudine accepit no solum super
oes mulieres: s; sup oes creaturas Ber.
Decuit maria no comunes hie gras neq;
pauca q sumu gestabat in vero. S; qe-
qd summu: qe qd altissimu fuit in gra: hoc
toru abundantissime possidebat. Hec ille
Propter hanc igit prium altitudinez re-
cte dr bndicta inter mulieres. Expter hu-
ius bndictionis singular; designatione hu-
di q ascendit in montana. In montana i
qua grez debinc in montana glie sup oes
creaturas etia angelicas. In illa aut pcessi-
one sacratissim; pginis in euangelio descri-
pta tangunt tria ad pns ptemplanda.

Primu est pcessionis vel visitatiois imi-
tanda modificatio

Secundu est modificatiois desideran-
da terminatio

Tertiu e terminatiois laudada opatio

Primu est processiois zc.

q tangit p h q dr. Erurgens abijt cu fe-
stinatione. Ad sram erurgens de loco in q
erat z a hete ptemplatiois abijt ab illo lo-
co cum festinatione: qz diu in publico mo-
rari nolebat. Amb. Dissicte virgines no cir-
suscursare p alienas edes: non demorari in

plateis: non aliqs in publico miscere sine-
nes. Maria in domo sera: festinat i publi-
co. Hec ille. Moraliter in h q dr q erur-
gens abijt cum festinatione: tangit mo-
q in deum ire debem? Primo em neces-
saria est excitatio: surgendo. s. a pctis vel a
torpore acidie z a desiderijs terrenis. Ia
dr: Erurgens. Eph. Surge q dormis et
erurge a mortuis. Secdo e necessaria deq
relictio. s. pctoz z negligentiaz: id dr: abijt
s. a dispositioe sua recedendo Esa. lv. De-
relinquat impi? viam suam: zvir iniquus co-
gitationes suas z reuertat ad dnm. Ter-
tio est necessaria festinatio. id dr: cu festina-
tione. Amb. Nescit tarda molimina spiri-
tustas: et gra. Eccl. v. Ne tardes conuerti
ad dnm z ne differas de die in die.

Secdm est modificatiois

desideranda terminatio: cu dr: i montana
in ciuitate iude: z intrauit in domu zacha-
rie. Ubi em tangit terminu ad que sue pro-
cessionis. Considera quo vadit regina ce-
li z terre no eques: s; pedes p tam longa z
aspera via. Sunt em fm Alb. de nazareth
vics hierlm triginta qnq; miliaria: et inde
ad oppidu zacharie quattuor vel tria.
Gladunt aut cu ea verecundia huilitas et
paupras omniuq; prium honestas: z se-
cum est etia ipe dñs prium. Magna z ho-
norabile habet comitiua: s; non huius se-
culi vanam z pomposa: nec erat a coceptu
filij grauata Non em fuit dñs iesus mari-
sue onerosus. Q q felix fuisset q in illo ita-
nere maria obuia habuisset z salutationez
ab ea recepisset. Abijt igit in montana zc.
Amb. Non qsi incredula de oraculo: nec qsi
incerta de nuncio: nec qsi dubitans de ex-
plo: sed qsi lera pro voto: religiosa pro offi-
cio: festina p gaudio in montana perrexit.
Quo em ta deo plena nisi ad supiora em
festinatioe conscenderet: Hec ille. Moralr
in eo aut q dr q abijt in montana in ciui-
te iude z q intrauit in domu zacharie: no
his insinuat q tendere debeam? Ubi de-
signant nobis tria necessaria. Primu e
affectionis celsitudo: qz vics affici debent
circa sublimia z celestia: z p affectu in diu-
na tendere z ad ea pinqre. Ia dr in mon-
tana Ber. Festinemus ad locu tutorem:
ad agru vberior: ad pastu suauiore: hab

Ger. de Visitatione

bitem? sine metu: abundem? sine defectu: epulemur sine fastidio. Hec ille. Sed heu heu q̄ pauci sic ambulat. Ps. Rescietur neq̄ intellexerit in tenebris ambulat. Et Phikij. Multi ambulat q̄s sepe dicebat vobis. Nunc autē et flens dico: inimicos crucis chri: q̄ finis interit. Hec ibi. Tales nō in montana p̄scendūt sed in inferos descendūt. Ps. Descendūt vsq̄ ad abyssos: ois sapia eoz deuorata est. Secōdo ē necessaria affectiōis sursum tendens: rectitudo ordinādo. ad eia laudē dei: et p̄p̄t̄ dī gliaz oia faciēdo. id ē q̄ abijt i ciuitatē iuda. i. p̄fessionis et laudis diuine. Iuda em̄ cōfitemens interpretat. j. Loz. r. Dia in gliaz dei facite. In laude em̄ diuina p̄sistit b̄tudo scōz. Aug. Glacabim? et videbim? / videbim? et amabim? / amabim? et laudabim? . Ecce qd̄ erit in fine sine fine. Ps. Beati q̄ habitant in domo tua dñe in secula seculo rū laudabunt te. In ea p̄sistit meritū nrm q̄ ex eo habz op̄ p̄tutis rōnē meriti q̄ fit p̄pter laudē dei Ps. sacrificiū laudis honorificabit me: et illic iter q̄ ostendā illi salutare dei. Tertio ē necessaria recte affectiōis sciētudo vel fortitudo. i. firmitas p̄seueratiua q̄ nō pōt haberi nisi p̄ auxiliū dei. Jo d̄ q̄ intrauit in domū zacharie. zacharias em̄ interpretat auxiliū dñi. ps. Qui cōfidunt in dño sic mons sion non cōmouebitur in eternū q̄ habitat in hierlm̄. Et Esa. xl. Qui sperat i dño mutabūt fortitudinē: scitēdo viciū oportet i fortissimo. mutabūt inq̄ fortitudiez hūanā q̄ modica est i fortitudine diuinā. Ad hanc etiā fortitudinē et p̄seueratiuā firmitatē facit sanctitas cogitatiōnū cogitando viciū de diuis: et vanas cogitatiōes abijciendo: qd̄ etiā intelligit p̄ hoc q̄ intrauit in domū zacharie: qz zacharias etiā interpretat mēoras dñi ps. Deus meus fuit dei et delectat? sū et exercebat? sum. p̄seuerando. s. in operibz p̄tutis. Sempv̄tē q̄ in celestia sursum tendere debem? et p̄seuerare in dei laudibz. Nā q̄ntūcumq̄ hō bene ambulauerit si aū finē vie deficiat nihil p̄dest et Eze. j. Non reuertebant cū ambularent. Jo. xij. Ambulate dū lucē. i. q̄ diuinitam habetis vt tenebre sez mortis vos comprehendant.

Tertiuū ē terminatiōis laudanda operatio viciū opatio laudabilis quā fecit sacratissima p̄go qñ venit ad terminū vie sue: qz. i. salutarit helisaber. Am̄b. Non solū venit sed et prior salutarit. Deo cer enim vt q̄nto castior vir go: tanto hūmilio: sit: nouerit deferre senioribz: sit magis gistra humilitatis in q̄ est p̄fessio castitatis. Hec ille. Moraliter autē in eo q̄ maria salutarit helisaber tria nobis insinuantur faciēda vt a matre dei saluari mereamur. Et intelligunt hec tria p̄ triplicē interpretationē huius nominis helisaber. Primo est diuine bonitatis recognitiō qz helisaber interpretat: de? me? cognouit. i. cognoscere fecit. Nā postq̄ in montana deitatis ascenderit? p̄ affectū tunc poterim? vobis re illuminari ad cognitiōnē bonitatis eius. Primo em̄ gustanda ē p̄ affectū: et debine videnda p̄ intellectū. Jo dicit ps. Gustate et videte qm̄ suauis ē dñs. Gustate (inquit) prius et debine videte. Idem. Accedite ad eū. i. p̄ affectū: et illuminamini. Secōdo ē debite subiectiōis repropmissio q̄ intelligit p̄ hoc qz helisaber interpretat alio modo dei mei iuramentū. Gustantes em̄ cognoscentes diuine bonitatis dulcedinē oino in animo h̄ firmare debem? q̄ semp̄ ei nos subiectos in p̄petuū reddemus: quādamodū iuramentū est rei dicte cōfirmatiū: sic faciebat ps. di. Nonne deo subiecta eret a mea. Tertiuū est affectiōis in deo totalis adhēssiō siue quietatio: fastidiando sc̄p̄ creaturas et in solo deo desiderij nostri firmitatem statuendo qui solus in bonis replet desiderij nostrum. Et hoc intelligit quia helisaber alio mō dei mei saturitas interpretatur. Aug. Fecisti nos dñe ad te inquietū est cor nrm donec requiescat i te. Et ps. Sibi autē adherere deo bonum ē. Studeamus itaqz has conditiones habere que designant in hoc nomine helisaber vt saluari mereamur a gloriosa p̄gine matre dei que abijt in montanazē. et salutarit helisaber. Et si forte queris quare etiā non salutarit zachariam. Dicendū qz zacharias adhuc erat nedum mutus sed et surdus p̄pter incredulitatem suā. Nec decebat p̄dorem virgineum cum viro nutibus occipari. Quis autem zacharias surdus esset et non tñ mutus apparet ex eo qz Lu. j. dicit Innucbat patri eius quem vellet vocare

ca. Ubi Amb. Zacharias nutu interro-
gatur. qz incredulitas ei astatu eripuerat
et auditu. Hec ille. Pater itaqz ex dicit sa-
cratissime virginis virtuosa pcessio. quia
vix in motana pcessit in ciuitate iuda zc.
In quo etia innuit qz ad sublimitate gra-
tiaz et virtutu ascendit sup omne creatu-
ram rationalem. quare merito sibi dicitur
Benedicta tu inter mulieres: imo etiam
inter omnes creaturas rōnales.

Secundū mysteriū est pcessionis
vl' visitatiōis gratiosa cōmenda-
tio. qz vix p hanc visitatiōem sal-
eta sunt multa ppter que cōmēdabilis ar-
glaudabil' apparer ista visitatio. In euā-
gello autem pcepit tanguntur tria vene-
randa mysteria qz p hanc visitatiōem facta sūt.

Primū est Joannis miracula exultatio.
Secundum est matris eius pphetica in-
Tertiu est inspiratiōis ma-
gnifica exptio.

Primū est Joānis mirifi-
ca exultatio. Visitauit vtriqz Maria heli-
sabet vt gratularet. Hiero. Ut mira-
culū miraculo: gaudiū gaudio cumularer
Uñ nō solū fuit gaudiū inter matres: s; z
ipē Joānes adhuc in matr' vtero clausus
qdam gestus ad similitudinē exultat' re-
pserauit. Statim em vt Maria saluta-
uit Helisabet: replet' est Joānes spūctō
et sentiens dñi pntiam / que voce nō po-
tuit / aio exultante z motu salutauit. Do-
uebat em in vtero qñ gestiens affurgere
dño suo z qñ egredi veller ex vtero z ei oc-
currere. Tunc ergo pmo pcursozem suū Je-
sus pphetam fecit qui in vtero matris exi-
liens eius aduentū euāgelizauit z pcur-
sonis sue officiu inchoauit qñ iā intra ma-
tris viscera clamaret: Ecce agnus dei: ec-
ce q tollit peccā mūdi. Ebrif. Christ' ideo
Mariam salutare fecit helisabet vt sermo
pedens ex vtero matris vbi habitabat
dñs z per aures helisabet ingressus descē-
deret ad Joāne z illic eum vngeret in p-
phetam. Hec ille. Cōsidera qmagne vir-
tutis est salutaris virginis: qz cōfert gau-
dium: confert spūm sanctū: confert z reue-
lationem secreto z diuinoz. Ideo sp' esset
nobis deuote salutanda ppter resalutatio-
nis lucrum inde sperandum

Secundum mysteriū est
matris Joānis vix Helisabet pphetica in-
spiratio. Unde dicit in euāgello. Et repl'ra
est spiritul' sancto Helisabet. Et plenitudi-
ne em gratie christi in vtero virginis exi-
stentis effusa est p virginis salutationem
gratia specialis in Joāne que vltim' re-
dundabat in matrē. Beatus vtriqz qz vi-
satur z salut' a Maria: cuius visitatio
sic est gratie p'fusua. Nec mirū: qm ipsa
gestabat eum in vtero de cuius plenitudi-
ne omnes accepimus. vt h' Joan. j.

Tertium mysteriū est in-
spiratiōis magnifica exptio. qz vix He-
lisabet spūsancto accensa pre gaudio excla-
mauit voce magna z dixit. Benedicta tu
inter mulieres zc. Spūs vtriqz infant' nō
valentis loq' voce p'pria: facit matrē clama-
re voce magna. et hoc in signū magne deu-
otionis z affectiōis. Voce inqz magna
clamauit non tā clamorosa qz deuota. qz
nō clamor: s; amor: cantat in ore dei. De-
uotio vtriqz magn' clamor est adeo vt vsqz
in celuz audiat. Quid inquit Exo. xliij
dñs Moy' tacenti clamas ad me: qui ta-
mēno clamabat ad deū clamore ois: sed
desiderio cordis. Aug'. Clamor ad dñm
est intentio cordis z flagrantia dilectiōis
qua feruenter petit qd optatur. Clamans
itaqz Helisabet dicit: Benedicta tu inter
mulieres. i. super omnes ml'eres. et bene-
dictus fructus ventris tui: in quo benedi-
cende sunt omnes gentes. Benedicta ar-
bor: bñdictus et fructus. Benedicta vir-
ga de radice iesse: bñdictus z flos qui de
tali radice ascendit. Benedicta talis ma-
ter: bñdictus z talis filius. sequit. Et vñ
hoc mibi vt veniat mater dñi mei ad me.
Qua mea iusticia: quibus meritis / vt ve-
niat dña ad ancillam: mater dñi ad matrē
serui: Certe nulla mea sanctitas hoc me-
ruit: sed tua tuigz filij humilitas te coegit
venire ad me. Et ideo miror de visitatiō-
nis humilitate ppter magnificentiaz vir-
tutis tue que apparet in te. Ecce em in tuo
aduentu et salutiōe nō solum ego sed z
infans in vtero meo gratulaf: et quod vo-
ce non potest / gaudio faterur. Et beata es
que credidisti. s. angelo: qm per al'ius fi-
dei cōcepisti: quoniaz p'ficientur in te zc.

Ger. de Visitatione

Aperte itaq; idicat q; sba angeli ad ma-
ria dicta p spūm sc̄m Helisabet agnouit.
Apert itaq; visitationis Marie gratiosa
cōmēdatio p̄ tria p̄dicta mysteria q̄ per
eā facta sunt: p̄ q̄ declarata est ex̄p̄ssio sin-
gulari b̄ndictiois: qm̄ r̄ Joānes ex ei⁹
salutatio ei m̄ris ytero sc̄tificat⁹ agnouit
eā esse matrē dñi. Et h̄ idem ipsa Helisa-
bet spūsc̄ro plena palā corā oib; exclama-
uit/eā sup̄ oēs magnificādo atq; dicendo:
B̄ndicta tu inter mulieres.

Tertiu⁹ mysteriu⁹ est cōmēdatiois
gl̄iosa magnificatio. q; vic; gl̄iosa
virgo sic ab Helisabet cōmēdata
et laudata cepit gl̄iam deo dare r̄ eū ma-
gnificare dicit. Magnificat aia mea dñm̄.
Ibi etiā ipsa p̄ spūm sc̄m loq̄ns ostendit
se benedictā inter mulieres. Nā ibi dicit. Ec-
ce em̄ ex h̄brām me dicunt oēs generatio-
nes. Quia fecit mihi maḡ q̄ potēs ē. quia
vic; dedit fecunditatē r̄ p̄seruauit p̄gita-
tem. virginis cōsecunditas facit eā su-
p̄ oēs mulieres b̄ndictā. Orige. Quis vn-
q; ista audiuit: q̄s talia vidit: et q̄s h̄ ex-
cogitare potuit/ vt m̄r virgo esset: intacta
generaret/ q̄ r̄ p̄go p̄mansit et genuit: hec
ille. In illo autē cantico gl̄iose virginis
quo dei bonitatē r̄ sapiam magnifice glo-
rificauit/ tria p̄cipue ad p̄sens tñ notabi-
mus contemplanda.

Primum est magnificationis dignissi-
ma expressio.

Secundū est ex̄p̄ssionis sc̄rissima con-
ditio. Tertiū est conditiois cō-
uenientissima ratio.

Primū mysteriu⁹ ē ma-
gnificationis dignissima expressio: cū dicit
Maria. Magnificat aia mea dñm̄. Bea-
ta siq; dem̄ p̄go humillima tacuit diuinum
mysteriu⁹ in se factum h̄usq; p̄ helisabet fu-
erat reuelatum. Vidēs autē q̄ helisabet h̄
p̄ spūm sc̄m cognouit: rar/ intelligēs dñm̄
illud reuelari velle: tanq̄ etiam hoc idēz
ipsa reuelat/ deumq; magnificat. i. magnū
in suis opib; laudat r̄ p̄dicat. Nō magnūz
facit q̄ in seipso gr̄adescere nō p̄t. q̄si dicit.
Helisabet tu me magnificas de bonis
q̄ vides in me. sed aia mea magnificat de-
minū: omnia ipsi dño attribuens. q. d. fm̄
Ambro. Tanto munere me dñs sublima-

uit vt nullo ligue officio ex̄p̄icare possim
sed totū animi interioris affectum in agē-
dis gratiaz laudib; offero: totum qd̄ vob;
uo: quod sentio: qd̄ discerno/ in ei⁹ magni-
tudine cōtemplāda r̄ p̄ceptis eius obser-
uandis impendo. Hec ille. Magnificat
ergo ille dñm̄ in cui⁹ bonitate magnificat
r̄ laudat de⁹. Sic em̄ in discipulis suis ma-
gnificat. sicut ep̄b; suis artifices singuli lau-
dantur r̄ magnificant. Magnificat ergo
deus in nob; dum aia n̄ra ad imaginē dei
facta p̄ iusticiā se christo cōformat que est
imago patris. dñi imago dei q̄ est in ipsa aia
magnificat. i. p̄tū magnitudine magna
efficit. dum fm̄ p̄cepta diuina viuim⁹. dñi
bonis opib; lucemus. In illis autē ver-
bis Magnificat aia mea dñm̄: tangunt
tria de laudatiōe diuina. **P**rimo tāq;
laudationis sublimitas: cū dicit. Magnifi-
cat. Eccl. xliij. B̄ndicentes dñm̄ exaltate
eū q̄ntē potestis. maior est em̄ laude. Ps.
Magn⁹ dñs r̄ laudabilis nimis. **S**ecundo
tāq; deuotiois sinceritas: cum dicit.
anima mea. nō lingua tñ: sed toto cordis
affectu. Ps. Confitebor tibi dñe in toto
corde meo. **T**ertio tāq; obligationis
meritas: cum dicit. Apoca. xix. Ip̄s est
rex regū r̄ dñs dñiantium. Ideo sume ma-
gnificandus.

Secundum mysteriu⁹ est
expressiois sc̄rissima conditio: cum dicit
Et exultauit spūs me⁹ i deo saluari meo
Glosa. In ipso tantū exulto q̄ terrena nō
curo. prospitas me nō extollit. aduersitas
me nō frangit. sed illius sola spūs me⁹ de-
lectat memoria a q̄ salus eterna speratur.
Ill⁹ p̄petua diuinitate letat: cuius conce-
ptione caro mea secundatur Hec glo. In
verbis autē illis: Et exultauit spūs meus
in deo saluari meo. tāq; tres conditio-
nes nobis necessarie in laudando deum.
Prima est magnificationis iocunditas
que tangit cum dicit. Et exultauit spūs
me⁹. Ps. Iocundum sit ei eloquium meū
um. Irē Deo nostro sit iocunda deo: q̄
laudatio. Berni. Nihil ita in terris repleat
sentat celestis habitatiois statum sicut
alacritas laudantiū deū. Et Aug⁹. de do-
ctrina ch̄riana. Cū de deo nihil digne dici
possit: admittit. tamen hūane vocis obsequi-

7
 tm: z verbis nostris in laude sua nos gau-
 dere voluit. Hec ille. Secunda iocunditatis
 causalitas: quia die in deo salutaris: non enim
 laudando deum gaudere debemus in mundo
 sed in deo cuius bonitas manifeste nobis ap-
 paruit in saluatione generis humani. id est in
 deo salutaris. Phil. iij. Gaudete in domibus
 non semper iterum deo gaudeat. Esa. lxxj.
 Gaudens gaudebo in domino quia induit me
 dominus indumento salutis. Hec est igitur no-
 stre iocunditatis causa: diuina videlicet bonitas
 quam misericorditer nos saluare voluit.
 Tertia est causalitas specialitas. quia di-
 cit. meo. Licet enim vniuersalis oes gaudij
 causam habeat in domino quia est salutaris siue
 saluator: oim. Tamen beatus pater speciale imo
 singulare habet in eo ratione leticie et exulta-
 tionis quia ipse deus fieri dignatus est filius suus. Jo-
 h. in deo saluari meo. Iam me genitor in vte-
 ro meo clauso. Jo sibi cantat. Beata mater
 manere cuius superius artifex mundi pu-
 gillo continens vteris sub arca clausus est.

Tertium mysterium est conditio
 nis vniuersissima ratio. cum dicit. Quia res-
 pexit dominus humilitatem ancille sue. Ecce enim
 et hoc beatam me dicent oes generationes
 Quia fecit mihi magna qui potens est. In
 quibus verbis tangit triplex ratio que exul-
 tare debeat spiritus eius in deo. Prima est
 propter diuine charitatem benignitatem. cum dicit.
 Quia respexit dominus humilitatem ancille sue.
 Ubi nota quantum deo placeat humilitas.

Secunda est propter virginem dignitatem ex-
 cellentiam. cum dicit. Ecce enim ex hoc beatam me
 dicent oes generationes. Tertia est propter super-
 ne potestatem magnificentiam. cum dicit. Quia fecit
 mihi magna qui potens est: et potest totum residuum
 caritatis ad hanc diuine potestatis magnificenti-
 am applicari: quia diuina potentia magnificat et
 misericordiaz faciendo et iustitiam adimplendo. sicut
 uel superbos et peccatores puniendo de quibus sit
 merito in residuo caritatis. Hec itaque sunt ver-
 ba que beatus pater sanctissima cum helizabet: non
 pro curiositate: non mundanitate: sed pro di-
 uine laudis: non pro otiosa: sed valde fru-

ctuosa. Considera autem quod letant ambe ma-
 tres et laudant deum de vtriusque conceptio et in-
 gratiaz accione persistentes agunt dies leticie.
 Et sic habet. Lu. j. Mansit ibi maria cum
 helizabet quasi tribus mensibus pro eis. Solatio-
 ne et obsequio ministras et seruicias et dulciter
 quasi oblita se diuini membra esse: et totius mundi regi-
 nam ut in oibus nobis daret humilitatem exemplum
 Celebrat autem festum homini uisitationis secun-
 da die iulij sequenti videlicet die post octauam na-
 tivitatis iohannis que fuit dies circum-
 cisionis eius. quia creditur dies illa esse
 qua recessit ab helizabet in nazareth re-
 uersura. Quinta congratulatio: quia con-
 solatio: quia gaudium fuit in domo heliza-
 bet. Sed cum ea mansit mater domini. Quod fe-
 lit domini in quo pariter commorabantur: tales
 matres talibus filijs secundate. Ansel. Bri-
 ueris in quibus totius mundi salutem exoritur: et ex-
 pulsis tristitie tenebris sempiterna leticia per-
 pheratur. Hec ille. Pater itaque declaratio
 textus euangelici hodie sollempnitatis sine
 distinctione trium principalium mysteriorum in
 quibus apparet excellentissima prerogatiua
 factio in maria: et inextimabilis eius di-
 gnitas: quia videlicet mater est et virgo:
 mater inquam non cuiuscumque sed dei. Hec est
 igitur mater saluatoris mater gratie mater
 misericordie. Ad hanc igitur dei et homi-
 num mediatricem confidenter recurramus
 ut eius meritis ac precibus gloriosis gra-
 tie illius quam apud deum inuenit: participes
 fieri et tandem consumato huius instabilis
 cui finis: glorie celestis coheredes esse me-
 rereamur. Amen. Nota si acceperim
 in animo iohannem. i. propositum boni operis
 per sanctam cordis affectionem qua gratia de-
 promere amur: et sibi placere possunt: et man-
 serimus in motantis per meritum eleuationem:
 ad supernum in motantis inquam non superbie sed
 in montanis iudee. i. confessionis per di-
 uine laudis confessionem: omnia seculorum facien-
 do in dei gloriam et laudem: statim ad nos
 veniet uisitandos et diuina gratia sanctifi-
 candos: virgo maria cum dulcissimo filio
 suo iesu. Quod desideranda marie uisitatio

**Finis sermones de festiuitati-
 bus iesu eiusque genitricis etc.**

